Sport. Manage. Stud, 2024, 15(82): 17-30, Doi: 10.22089/smrj.2023.3758

Sport Management Studies
Journal hompage: https://smrj.ssrc.ac.ir

Comparison of Direct and Indirect Employment in the Sports Tourism Industry

Abolfazl Farahani[1], Hasan Asadi[2], Hosein Porsoltan Zarandi[3], Sedighe Eslami[4]

1. Professor, Department of Sports Management, Payam Noor University, Tehran, Iran
2. Professor, Department of Sport Management, Faculty of physical education & sport sciences, University of Tehran, Tehran, Iran.
3. Associate professor in sport management, Payam Noor University, Tehran, Iran
4. Assistant professor in sport management, Payam Noor University, Tehran, Iran

Received: 04/04/2015, Revised: 12/10/2024, Accepted: 05/04/2015

* Corresponding Author: Sedighe Eslami, Tel: 09120260315, E-mail: aeslami2008@pnu.ac.ir

How to Cite: Farahani, A; Asadi, H; Porsoltan Zarandi, H; Eslami, S. (2024). Comparison of Direct and Indirect Employment in the Sports Tourism Industry. *Sport Management Studies*, 15(82), 17-30. In Persian.

Extended Abstract

Background and Purpose

Employment refers to the "utilization of labor in specialized roles, aligning the skills of specialists with the specific positions required by social organizations." It is a goal achieved through economic growth. Therefore, it can be stated that employment is highly sensitive to economic cycles, and the adoption of sound macroeconomic policies is essential for overall job growth. In line with the conditions of each country, certain sectors can be prioritized, with the development of the tourism sector being one of the most effective strategies (Taibi & Babaki, 2010). Research indicates that the tourism sector generates more employment per dollar of income compared to other sectors. For this reason, many policymakers view the development of tourism as a favorable strategy to reduce unemployment in areas with limited job opportunities in other economic sectors (Mosaei, 2012). Additionally, sports have introduced a new category of tourists, encompassing diverse aspects. It has been recognized as a driving force for the economic and social revitalization of both urban and rural communities (Falahi, Hosni, & Karroubi, 2012). Given the significant importance of addressing unemployment in the country and the need to focus on the development of service industries such as tourism, alongside the cultural characteristics of Iran, sports tourism stands out as a culturally compatible and profitable form of tourism. It offers numerous employment opportunities and can help bridge the gap between Iran's current standing and its potential at the international level. The purpose of this research is to compare direct and indirect job creation, as well as its components, across various sectors of employment within the sports tourism industry.

Copyright: © 2023 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Materials and Methods

The research method was a descriptive survey and field-based. The statistical population included individuals who have published at least one book or two scientific research articles in fields related to employment and tourism, as well as administrative experts in employment and tourism, all holding at least a bachelor's degree and having a minimum of 10 years of work experience. The approximate size of the statistical population was 1,000 researchers and 1,600 experts. Sampling was conducted using a random method, and a sample size of 334 participants was determined through Morgan's table. The measuring instrument used was a researcher-designed questionnaire. The face validity of the questionnaire was confirmed by obtaining feedback from 10 professors, who provided their opinions and suggested necessary corrections. A Cronbach's alpha coefficient of 0.92 was calculated to assess the reliability of the questionnaire. Exploratory factor analysis revealed two factors related to job creation—direct and indirect—resulting from development. Additionally, six factors associated with the types of direct and indirect job creation influenced by the development of sports tourism in various fields of activity were identified. The results of confirmatory factor analysis indicated that all obtained coefficients are significant, as the RMSEA value is less than 0.08, suggesting that the model has a good fit. Both descriptive (frequency, percentage, and average) and inferential statistical methods (Friedman and Kruskal-Wallis tests) were employed to analyze the data. All statistical calculations were conducted using SPSS 19 and Lisrel software.

Results

The research results revealed a statistically significant difference between the three components of direct employment generation (permanent, seasonal, and part-time) across different areas of sports tourism ($p = 0.001$, chi-square = 22.779). Based on the average ranks, it can be concluded that, according to the participants, direct job creation has the highest share in permanent positions, followed by seasonal and part-time direct job creation in the subsequent ranks. There is a statistically significant difference between the three components of indirect employment generation (permanent, seasonal, and part-time) across different fields of sports tourism ($p = 0.001$, Chi-square = 70.55). Based on the average ranks, it can be concluded that, according to the participants, indirect job creation has the largest share in permanent positions, with seasonal and part-time indirect job creation following in the subsequent ranks. According to the obtained results, there is no statistically significant difference between the views of experts and researchers regarding direct employment generation (pp = 0.20, Chi-square p = 1.64, pf = 0.692, Chi-square f = 0.15, pd (0.059) = d = 3.56). However, the average ranks indicate that, according to the researchers, the largest contribution in different fields of direct employment is in permanent positions, followed by direct seasonal employment in the subsequent ranks. From the perspective of experts, in the context of direct and seasonal employment, part-time and permanent employment occupy the next ranks. There is a statistically significant difference in indirect and seasonal employment ($p = 0.012$, Chi-square = 6.386). However, no statistically significant difference was found regarding permanent and part-time indirect employment generation (pp = 2.063, p = 0.20, Chi-square = 1.643).

Based on the average ratings, it can be concluded that, according to researchers, in various fields of indirect and seasonal job creation, the largest share is in seasonal positions, with permanent and part-time indirect job creation following in the next ranks. Meanwhile, according to experts, in various fields of direct and permanent job creation, the largest contribution is in permanent positions, with direct part-time and seasonal job creation ranking next.

Conclusion

Iran is a country with a unique cultural identity and ranks among the top ten nations in terms of tourist attractions. Despite facing international sanctions and having an economy heavily reliant on a single product, there is a pressing need to develop the tourism industry, particularly sports tourism, which aligns well with Islamic culture. To achieve this, it is essential to focus on building well-equipped sports centers and prioritize media advertising targeted at both local and international audiences. Comprehensive planning across social, economic, cultural, and infrastructure dimensions is crucial for the successful development of the sports tourism industry.

The growth of Iran's young population in recent decades underscores the need for innovative solutions to create employment opportunities. It is vital to consider Islamic culture and beliefs in the development of tourism. Fortunately, sports tourism not only offers economic benefits but also contributes to strengthening national solidarity, preserving national identity, and promoting Islamic culture globally. By developing the sports tourism industry, Iran can attain a prominent position on the international stage, thereby reducing its reliance on a single-product economy, preserving resources, and addressing the issue of unemployment.

Keywords: Sports Tourism, Industry, Direct Employment, Indirect Employment.

References

1. Fallahi, A., Hosni, A., Karroubi, M. (2012). Investigation of natural attractions effective on the development of sports tourism in Kurdistan province. Sports management studies. 5 (17):159-174.
2. Mousai M. (2012). Basics of tourism economy. First edition, Tehran: Mehkame Publishing House. pp. 38-45.
3. Shabanali Qomi, H., Asadi, A., Chobchian, Sh. (2016). Familiarity with self-employment methods. Tehran: Payam Noor University Press. P. 124.
4. Tayibi K, Babaki R. (2010). Investigating the causal relationship between tourism and economic growth. Knowledge and development magazine. 15(24):19-36.

مطالعات مدیریت ورزشی، بهمن و اسفند ۱۴۰۲، دوره ۱۵، شماره ۸۲، صص. ۳۰-۱۷. Doi: 10.22089/smrj.2023.3758

Sport Management Studies
Journal hompage: https://smrj.ssrc.ac.ir

مقایسه اشتغال‌زایی مستقیم و غیرمستقیم در حوزه‌های اشتغال صنعت گردشگری ورزشی

ابوالفضل فراهانی[۱]، حسن اسدی[۲]، حسین پور سلطان زرندی[۳]، صدیقه اسلامی[۴]

۱. استاد گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران
۲. استاد گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی دانشگاه تهران، تهران، ایران
۳. دانشیار گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران
۴. استادیار گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

تاریخ دریافت: ۱۳۹۴/۰۱/۱۵ ، تاریخ اصلاح: ۱۴۰۳/۰۷/۲۱ ، تاریخ پذیرش: ۱۳۹۴/۰۱/۱۶

چکیده

هدف از تحقیق حاضر بررسی مقایسه‌ای اشتغال‌زایی مستقیم و غیرمستقیم و مولفه‌های آن در حوزه‌های مختلف اشتغال صنعت گردشگری ورزشی می‌باشد. روش پژوهش توصیفی ـ پیمایشی و از لحاظ هدف کاربردی می‌باشد و به صورت میدانی اجرا شده است. جامعه آماری این تحقیق شامل محققان و کارشناسان دارای حداقل ۱۰ سال تجربه کاری می‌باشند. حجم تقریبی جامعه آماری ۲۶۰۰ نفر در نظر گرفته شد و از طریق جدول مورگان ۳۳۴ نفر به عنوان نمونه‌ی آماری انتخاب شدند. ابزار اندازه‌گیری در این پژوهش پرسشنامه محقق ساخته بوده که با استفاده از نظر کارشناسان روایی صوری آن تایید و با تحلیل عاملی اکتشافی، عوامل اصلی مشخص و سپس با استفاده از تحلیل عاملی تاییدی مورد تایید قرار گرفتند. ضریب آلفای کرونباخ نیز ۰/۹۲ محاسبه شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار استنباطی (آزمون کلموگروف اسمیرنف، آزمون فریدمن و کروسکال والیس) در سطح معناداری ۰/۰۵ استفاده شد. نتایج نشان داد که بین سه مولفه اشتغال‌زایی مستقیم (p=۰/۰۰۱، ۲۲/۷۷۹= خی دو) و غیر مستقیم (p=۰/۰۰۱، ۷۰/۵۵= خی دو) به لحاظ آماری اختلاف معنی‌داری وجود دارد. همچنین از نظر محققان در اشتغال‌زایی مستقیم و دائمی و از نظر کارشناسان اشتغال‌زایی مستقیم و فصلی، بیشترین سهم را داشتند. بنابراین با توجه به صنعت گردشگری ورزشی ایران می‌تواند از اقتصاد تک محصولی نجات یافته و در پی آن معضل بزرگ بیکاری کشور را حل نماید.

واژگان کلیدی: گردشگری ورزشی، صنعت، اشتغال‌زایی مستقیم، اشتغال‌زایی غیر مستقیم.

* Corresponding Author: Sedighe Eslami, Tel: 09120260315, E-mail: aeslami2008@pnu.ac.ir

How to Cite: Farahani, A; Asadi, H; Porsoltan Zarandi, H; Eslami, S. (2024). Comparison of Direct and Indirect Employment in the Sports Tourism Industry. *Sport Management Studies*, 15(82), 17-30. In Persian.

Copyright: © 2023 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

مقدمه

امروزه اشتغال را می‌توان یکی از مهمترین مسائل موجود در کشور نامید؛ زیرا که یافتن شغل مناسب، یکی از نیازهای ضروری هر فرد است. شغل علاوه بر کسب درآمد، باعث ایجاد حس رضایت در فرد می‌شود و از مشکلات روانی بسیاری جلوگیری می نماید. اشتغال به مفهوم «بکارگیری نیروهای متخصص کار در مشاغل تخصصی و سازگار نمودن شراط متخصصان با پست‌های تخصصی مورد نیاز سازمان‌های اجتماعی» اشاره دارد (شعبانعلی قمی و چوب چیان، ۱۳۸۶، ص ۱۲۴). از سوی دیگر بیکاری نیز پدیده‌ای اجتماعی است که در اکثر کشورهای جهان مشاهده می‌شود. این پدیده باعث مشکلات اجتماعی مختلفی مانند رواج فقر، شرایط سخت زندگی در کشور و بروز بیماری‌های جسمی و روانی در افراد جامعه می‌شود. بنابراین کنترل بیکاری یکی از مهمترین اهداف دولتمردان و سیاستمداران می‌باشد (ترحمی و اسفندیاری، ۱۳۸۹، ص۲۷۱). سیاست موثر ایجاد فرصت‌های شغلی، بخشی از راهبرد کلی هر کشوری است که از طریق رشد اقتصادی مبتنی بر اشتغال به دست می‌آید. لذا می‌توان گفت که اشتغال شدیدا نسبت به چرخه اقتصادی حساس است و اتخاذ سیاست‌های صحیح اقتصادی کلان برای رشد کلی اشتغال ضرورت دارد. راهکارهای اشتغال‌زایی متنوعی بر حسب ویژگی‌ها و شرایط هر کشوری می‌تواند در اولویت قرار گیرد، که از موثرترین آنها می‌توان به توسعه بخش جهانگردی اشاره کرد (طیبی و بابکی، ۱۳۸۹، ص ۳۲).

نرخ بالای بیکاری در کشور از عدم تعادل عرضه و تقاضا در بازار کار ایران ناشی می‌شود. افزایش زاد و ولد در دهه‌های ۵۰ و ۶۰ هجری شمسی، افزایش نرخ مشارکت زنان در بازار کار، تغییر رفتار در تخصیص زمان بین فراغت و کار جمعیت شاغل، از جمله مولفه‌هایی است که باعث شده عرضه نیروی کار در حال حاضر رو به افزایش باشد. از طرف دیگر، محدود بودن نرخ رشد بخش های مختلف اقتصادی، بهره‌وری پایین سرمایه و تخصیص نابهینه منابع مالی در فرآیند سرمایه‌گذاری و پیدایش فناوری‌های جدید باعث شده که در بعد تقاضای نیروی کار وضعیت مناسبی در کشور ایران وجود نداشته باشد (ترحمی و اسفندیاری، ۱۳۸۹، ص. ۲۶۹). به منظور مقابله با پدیده بیکاری، گسترش اشتغال از طریق افزایش آگاهانه سرمایه‌گذاری‌ها در فعالیت‌های کاربر یکی از راه‌های مقابله با پدیده بیکاری بشمار می‌رود؛ زیرا تمامی بخش‌های اقتصادی کشور از میزان اشتغال‌زایی یکسانی برخوردار نیستند. همین منطق درباره بخش‌های اصلی اقتصادی (کشاورزی- صنعت- خدمات) هم صادق است (زیتونلی، هنری و فراهانی، ۱۳۹۰، ص. ۷۵). گردشگری یکی از صنایع کار بر می‌باشد که در کشورهای درحال توسعه مانند ایران نیاز به توسعه دارد. توسعه گردشگری منوط به رشد همه زیربخش‌های آن می‌باشد، که از بخش‌های مختلف اقتصادی هستند و به طور مستقیم و غیر مستقیم با صنعت گردشگری در ارتباط هستند. با رشد بخش‌های مختلف اقتصادی تقاضای نیروی کار افزایش یافته و فرصت‌های شغلی ایجاد می‌شود. حال اگر این فرصت‌ها در بخش‌هایی ایجاد شود که به طور مستقیم با صنعت گردشگری در ارتباط باشند منجر به ایجاد اشتغال مستقیم و اگر این فرصت‌ها در بخش‌هایی ایجاد شود که به طور غیرمستقیم با صنعت گردشگری در ارتباط باشند منجر به ایجاد اشتغال غیرمستقیم ناشی از توسعه این صنعت می‌شود.

در تقسیم‌بندی اشتغال مستقیم و غیرمستقیم نیز برخی از مشاغل به شکل دائمی هستند و فرد در دوره زمانی مشخص تا بازنشستگی مشغول به کار بوده و برخی از مشاغل در فصول مختلفی از سال، که گردشگر بیشتری از منطقه و کشور بازدید می‌کند، ایجاد می‌شود. در این فصول ممکن است افراد از بخش‌های اقتصادی دیگر مانند کشاورزی و ... به این مشاغل روی

آورند. نوع سوم مشاغل نیز به شکل پاره وقت است که افراد در کنار مشاغل دیگری که دارا هستند ساعاتی از روز در هنگام فراغت به مشاغلی می پردازند که به طور مستقیم یا غیرمستقیم به گردشگری ارتباط دارد (موسایی، ۱۳۹۰، ص ۳۸). ورود هر جهانگرد به کشور، تقریباً ۲ نفر را به طور مستقیم و ۵ نفر را به طور غیرمستقیم به کار می‌گمارد. طبق آمار سال ۱۳۷۶ ،۱۵۳۰۰۰ فرصت شغلی مستقیم و ۳۸۰۰۰۰ فرصت شغلی غیرمستقیم در کشور ایجاد شده است (ضرغام، ۱۳۷۷، ص.۷۴). تحقیقات حاکی از این است که بخش گردشگری- به ازای هر دلار درآمد حاصله – اشتغال بیشتری را نسبت به سایر بخش‌ها ایجاد می‌نماید. به همین دلیل بسیاری از سیاست‌گذاران، توسعه گردشگری را سیاستی مطلوب، برای کاهش بیکاری در مناطقی می‌دانند که در سایر بخش‌های اقتصادی فرصت‌های شغلی اندکی دارند. البته ممکن است این مناطق درآمد بالایی نیز داشته باشند که این حالت، زمانی رخ می‌دهد که ساختار صنعتی یک منطقه، ارزش افزوده بالایی نیز داشته باشند، اما دارای درصد بیکاری بالایی نیز هستند و در نتیجه توزیع درآمد نابرابر و در مشاغل اندکی متمرکز شده است (موسایی، ۱۳۹۰، ص ۳۹). برای تبیین موضوع نوع اشتغال می‌توان به مقاله دوبریل[1] (۲۰۰۹) اشاره نمود که سهم اشتغال در توریسم نسبت به اشتغال در کل صنایع را بررسی نموده و مشاغل را اینگونه تقسیم بندی کرده است، کل مشاغل در صنایع و کل مشاغل مربوط به صنعت گردشگری و در تقسیم بندی خردتر مشاغل صنعت گردشگری را به شغل‌های صنایع گردشگری که به تقاضای گردشگری نسبت داده نمی‌شوند، شغل های صنایع گردشگری که به تقاضای گردشگری نسبت داده می‌شوند، شغل‌هایی در صنایع دیگر به جز گردشگری که به تقاضای گردشگری نسبت داده می‌شود و همه مشاغلی که می‌توان آن را به تقاضای گردشگری نسبت داد، تقسیم کرد (دوبریل، ۲۰۰۹، ص. ۲۴).

میراج (۱۳۸۶) اثر جاذبه‌های گردشگری استان سمنان بر پویایی اشتغال را مورد بررسی قرار داد و در این رابطه بیان کرد، درآمد حاصل از توریسم استان را در برنامه چهارم توسعه۱۲۳۲۹۶/۲۴ میلیون ریال پیش بینی شده که در صورت موفقیت از آن طریق، می‌توان ۹۴۸ شغل جدید در استان ایجاد نمود که ۲۴/۶۶ درصد از بیکاری را در استان پوشش خواهد داد و اگر بتوان با ایجاد مدیریت کارآ، فقط۲/۷ درصد از توریسم گذری استان را که ۱۲ میلیون نفر بازدیدکننده در سال است، جذب نماید مشکل بیکاری رفع خواهد شد (میراج، ۱۳۸۶، ص. ۴۱). پندی[2] (۲۰۰۹) نیز در تحقیقی به ارزیابی اشتغال‌زایی گردشگری در هندوستان پرداختند. آنها بیان کردند سهم گردشگری در اشتغال‌زایی به طور مستقیم ۴/۵۹٪ و غیرمستقیم ۸/۲۷٪ بوده است. کل افراد شاغل ۴۶۸/۷ میلیون نفر و افراد شاغل در گردشگری ۲۱/۵میلیون نفر بوده است (پندی، ۲۰۰۹، ص. ۱۹). وجود چنین ضریبی با توجه به ارتباط بین صنعت گردشگری و دیگر بخش‌ها معقول به نظر می‌رسد و می‌توان انتظار داشت که با تقویت ارتباط میان این بخش و سایر بخش‌ها ضریب اشتغال‌زایی نیز افزایش یابد. امروزه پیوند میان توریسم و ورزش، نوع جدیدی از گردشگر را ایجاد نموده که جنبه‌های مختلف و متنوعی را در بر می‌گیرد. گستره وسیعی که از فعالیت‌های هیجانی شروع شده و تا فعالیت‌های تمدد اعصاب را در بر می‌گیرد(۱۰). با شناسایی جاذبه‌ها و توانمندی‌های ورزشی هر منطقه، می‌توان ورزش‌های مناسب را شناسایی و از طریق توسعه آنها می‌توان گردشگران ورزشی را جذب نمود (فلاحی، حسنی و کروبی، ۱۳۹۲، ص ۱۶۳). کزاک[3](۲۰۰۵) در پژوهش خود تاثیر میزبانی رویدادهای ورزشی بزرگ بر

1. Dobriel
2. Pandey
3. Kozak

جهانگردی را تحلیل کرد و نتیجه آن، حاکی از تاثیرات اقتصادی طولانی مدت میزبانی بوده است. دلیل اغلب شهرهای درخواست کننده برای پذیرش میزبانی رویدادهای ورزشی این است که درآمدهای منطقه‌ای کوتاه یا بلند مدت قابل توجهی را به همراه دارد (کزاک، ۲۰۵، ص. ۲۲۵).

جهانگردی ورزشی را می‌توان یک تولید کننده مهم اقتصادی دانست. بر اساس گزارش سازمان جهانگردی ورزشی کانادا (۲۰۰۷)، در این کشور، جهانگردی ورزشی در حدود ۲میلیارد دلار درآمد دارد و یک نیروی تثبیت کننده صنعت جهانگردی در این کشور به حساب می‌آید. هنری (۱۳۹۰) در مقاله‌ای می‌نویسد؛ توریسم ورزشی یکی از بخ های دارای رشد سریع در صنعت توریسم و نسبتا جدید است که بر روی برنامه‌ریزی مقصد در کشورهای در حال توسعه متمرکز است و به عنوان عاملی در بازسازی اقتصادی و اجتماعی هر دو بخش جوامع شهری و روستایی شناسایی شده است. نتایج تحقیق وی نشان داد که ایجاد اشتغال و درآمدزایی حاصل از گردشگری در گذشته پایین بوده و در مقایسه با دیگر پژوهش‌ها تایید کننده این موضوع است که صنعت توریسم ورزشی، در ایجاد اشتغال و درآم زایی منطقه میزبان در صورت توسعه صنعت توریسم ورزشی و ایجاد زیر ساخت های مناسب تاثیر دارد (هنری، ۱۳۹۰، ص ۹۸). تحقیقات متعدد موضوع اشتغال ناشی از برگزاری رویدادها را بررسی نموده‌اند و نتایج تقریبا همسانی بدست آورده‌اند. به عنوان مثال اورت [1](۲۰۱۲) اثرات اقتصادی بازی‌های المپیک لندن ۲۰۱۲ را مورد بررسی قرار دادند. نتایج تحقیق در بخش اشتغال نشان داد که ۴۷/۱ درصد اشتغال در بخش‌های مربوط به هتل، رستوران‌ها، مهمانپذیرها و کافی شاپ ها و ۵/۹ در شماغل در بخش جاذبه‌ها ایجاد شده بود (اورت، ۲۰۱۲، ص. ۵).

کسمیت و داسون[2](۲۰۰۹) نیز در مقاله‌ای تحت عنوان ارزیابی اثرات بازی‌های المپیک ۲۰۰۴ بر اقتصاد یونان، بیان می‌دارند که، بر اساس ارزیابی سازمان جهانی گردشگری از سال ۱۹۹۷ تا ۲۰۰۵ گردشگری ورزشی، رشد سالانه‌ای بالغ بر ۱,۳ درصد و کاهش بیکاری سالانه معادل ۱,۹درصد را داشته است که از فعالیت‌های اقتصادی برگزاری رقابت‌های ورزشی بزرگ نتیجه شده است. همچنین، بر اساس تخمین‌های سازمان گردشگری جهانی، ۴۳درصد شغل‌های جهان تاسال ۲۰۱۰ به صنعت گردشگری ارتباط داشته‌اند . برای مثال از ۱۹۹۷ تا ۲۰۰۵ ، گردشگری ورزشی یک افزایش سالانه ۱/۳درصد در رشد ناخالص داخلی به بار آورده که ناشی از فعالیت‌های اقتصادی در خصوص برگزاری مسابقات بزرگ ورزشی است و بیکاری تا ۱/۹درصد در سال کاهش داده است (۱۶). در این زمینه لوین و بوم[3] (۲۰۰۸) بیان می‌دارند که در سال ۱۹۷۳ فقط ۹۸۲۴ شغل مرتبط با ورزش در کشور اسپانیا موجود بوده، در حالی‌که در سال ۱۹۹۱ یک سال قبل از برگزاری بازی‌های المپیک، این تعداد به ۴۲۶۷۹ افزایش یافت که تنها ۲۲درصد آن به باشگاه‌ها مربوط شده است (کسمیت و داوسون، ۲۰۰۹، ص. ۱۴۱). در ایران نیز همافر و همکاران (۲۰۱۱) نقش گردشگری ورزشی را بر اشتغال، درآمد و توسعه اقتصادی بررسی نمودند و به این نتیجه رسیدند که اگر صنعت گردشگری ورزشی و سازمان‌های مربوط به آن توسعه یابند، صنعت توریسم ورزشی در آینده اشتغال‌زایی و تولید درآمد را در مناطقی که رویدادهای ورزشی برگزار می‌کنند تحت تاثیر قرار خواهد داد (همافر، هنری، حیدری، حیدری و امامی، ۲۰۱۱، ص. ۳۵).

1. Evert
2. Ksimati&Dawson
3. Leonie and Baum

با توجه به اهمیت زیاد معضل بیکاری در کشور و لزوم توجه به توسعه صنایع کاربر مانند گردشگری و همچنین با توجه به ویژگی‌های فرهنگی ایران و این موضوع که یکی از انواع گردشگری و جهانگردی سازگار با فرهنگ ایران که پر درآمد و دارای فرصت‌های شغلی زیاد می‌باشد، گردشگری ورزشی است و از طریق آن می‌توان تا حدود زیادی، فاصله گرفتن کشور را از جایگاه واقعی خود در سطح بین‌المللی جبران نمود. بعلاوه مواردی از قبیل کمبود تحقیقات مرتبط با حوزه گردشگری ورزشی و اشتغال، تاکید تحقیقات گذشته بر ایجاد فرصت‌های شغلی، از طریق برگزاری رویدادهای ورزشی بزرگ و عدم وجود اطلاعات و آمار دقیق مرتبط با اشتغال ایجاد شده حاصل از گردشگری ورزشی، محقق را بر آن داشت تا بداند، حوزه‌های فعالیتی صنعت گردشگری ورزشی کدامند؟ وضعیت اشتغال‌زایی مستقیم و غیرمستقیم ایجاد شده در حوزه‌های مختلف گردشگری ورزشی چگونه است؟ آیا بین اشتغال‌زایی مستقیم و غیرمستقیم دائمی، فصلی و پاره وقت در حوزه‌های فعالیتی گردشگری ورزشی اختلاف وجود دارد؟ و در پایان آیا بین دیدگاه‌های محققان و کارشناسان در این زمینه اختلافی وجود دارد؟

روش تحقیق

با توجه به موضوع تحقیق، روش پژوهش حاضر از نوع توصیفی ـ پیمایشی و از لحاظ هدف، کاربردی بوده و به صورت میدانی اجرا شده است. جامعه آماری این تحقیق، شامل افرادی بوده که حداقل یک کتاب یا دو مقاله علمی ـ پژوهشی در حوزه‌های مرتبط با اشتغال وگردشگری به چاپ رساندند و کارشناسان اداری در حوزه اشتغال و گردشگری با حداقل مدرک کارشناسی، که دارای حداقل ۱۰ سال تجربه کاری می‌باشند. بنابراین جامعه آماری در ۴ طبقه مد نظر می‌باشد (دو طبقه آشنا با مبانی نظری و دو طبقه آشنا به مبانی مدیریتی و عملکردی). از آنجایی که مرجع پژوهشگر جهت تعیین تعداد دقیق جامعه آماری سایت‌های جهاد دانشگاهی و کتابخانه ملی، وزارت رفاه، کار و امور اجتماعی و معاونت گردشگری بوده است و با توجه به اینکه در مراجع مذکور هیچ‌گونه آمار دقیقی یافت نشد، لذا با توجه به آمار مقالات و کتاب‌ها مربوط و افرادی که اکنون در این حوزه‌ها مشغول به کار هستند، آمار تقریبی محاسبه شد. حجم تقریبی جامعه آماری محققان ۱۰۰۰ نفر و کارشناسان ۱۶۰۰ نفر در نظر گرفته شد. نمونه‌گیری به شکل تصادفی انجام گرفت و از طریق جدول مورگان و فرمول کیو کوکران حجم نمونه ۳۳۴ نفر محاسبه شد. بنابراین ۴۰۰ پرسشنامه بین آزمودنی‌ها توزیع شد (۲۳۰ کارشناس، ۱۴۰ نفر حوزه اشتغال و ۹۰ نفر حوزه گردشگری) و ۱۷۰ محقق (۹۰ نفر حوزه اشتغال و کارآفرینی و ۸۰ نفر حوزه گردشگری و گردشگری ورزشی) که ۳۲۳ پرسشنامه به صورت کامل پاسخ داده شد. ابزار اندازه‌گیری در این پژوهش، پرسشنامه محقق ساخته می‌باشد. اعتبار صوری پرسشنامه نهایی با کسب نظر و اعمال اصلاحات مورد نظر چند تن (۱۰نفر) از اساتید که تخصص لازم را در این زمینه داشتند، مورد تایید قرار گرفت. از تحلیل عاملی اکتشافی جهت تعیین عوامل اصلی پرسشنامه استفاده شد. ۲ عامل برای اشتغال‌زایی مستقیم و غیرمستقیم حاصل از توسعه و ۶ عامل مربوط به انواع اشتغال‌زایی مستقیم و غیرمستقیم حاصل از توسعه گردشگری ورزشی در حوزه‌های فعالیتی (دائمی، فصلی و پاره وقت) استخراج شده است. نتایج تحلیل عاملی تاییدی نشان داد که تمامی ضرایب به دست آمده معنا دارند؛ زیرا مقدار آزمون معناداری(تی) همه عوامل از ۱/۹۶ بزرگتر است. با توجه به نتایج نمودار مدل اندازه‌گیری در حالت تخمین استاندارد می‌توان گفت، چون مقدار (ار ام اس ایی ای)[1] کوچکتر از ۰۸/. می‌باشد، مدل از برازش مناسبی برخوردار است. با استفاده از آزمون آلفای کرونباخ پایایی پرسشنامه مورد تایید قرار گرفت (ضریب آلفای

1. RMSEA

کرونباخ ۰/۹۲). برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش‌های آمار توصیفی (فراوانی، درصد و میانگین) و استنباطی (آزمون فریدمن و کروسکال والیس) در سطح معناداری ۰/۰۵ استفاده شد. کلیه محاسبات آماری با استفاده از نرم افزار اس پی اس اس ۱۹[1] و لیزرل انجام گرفت.

نتایج و یافته‌های تحقیق

ویژگی‌های جمعیت شناختی شرکت کنندگان مانند جنسیت، سطح تحصیلات، رشته تحصیلی و سابقه کار به شکل فراوانی و درصد در جدول ۱ آمده است.

جدول ۱ – ویژگی‌های جمعیت شناختی آزمودنی‌ها

متغیر	ویژگی های جمعیت شناختی	فراوانی	درصد
جنسیت	مرد	۱۶۲	۵۰/۲
	زن	۱۶۱	۴۹/۸
سطح تحصیلات	کارشناسی	۹۱	۲۲/۹
	کارشناسی ارشد	۱۷۴	۵۵/۷
	دکتری	۸۸	۲۱/۳
رشته تحصیلی	مدیریت ورزشی	۸۶	۲۰/۶
	گردشگری	۱۴۷	۴۵/۱
	کارآفرینی و اشتغال	۱۲۰	۳۴/۴
سابقه کار	۵-۱سال	۷۲	۱۵/۹
	۱۰-۶سال	۸۹	۲۲/۲
	۱۵-۱۱سال	۷۸	۱۸/۱
	۱۵سال به بالا	۹۹	۴۳/۸

همانگونه که نتایج جدول ۲ نشان می‌دهد بین سه مولفه اشتغال‌زایی مستقیم (دائمی، فصلی و پاره وقت) در حوزه‌های مختلف گردشگری ورزشی به لحاظ آماری اختلاف معنی‌داری وجود دارد (۲۲/۷۷۹=خی دو، p=۰/۰۰۱). با توجه به میانگین رتبه‌ها می توان گفت که از نظر آزمودنی‌ها بیشترین سهم اشتغال‌زایی مستقیم به شکل دائمی بوده و اشتغال‌زایی مستقیم فصلی و پاره وقت در رتبه‌های بعدی قرار دارند.

جدول ۲- نتایج آزمون فریدمن برای مقایسه اشتغال‌زایی مستقیم دائمی، فصلی و پاره وقت در حوزه‌های فعالیتی صنعت گردشگری ورزشی

متغیرها	میانگین رتبه ها	انحراف استاندارد	مقدار خی دو	ارزش P
اشتغال‌زایی مستقیم و دائمی	۲/۲۲	۰/۶۷۱		
اشتغال‌زایی مستقیم و فصلی	۱/۹۶	۰/۶۷۳	۲۲/۷۷۹	۰/۰۰۱

1. SPSS

اشتغال‌زایی مستقیم و پاره وقت	۱/۸۲	۰/۶۷۹	

همانگونه که نتایج جدول ۳ نشان می‌دهد بین سه مولفه اشتغال‌زایی غیرمستقیم (دائمی، فصلی و پاره وقت) در حوزه‌های مختلف گردشگری ورزشی، به لحاظ آماری، اختلاف معنی‌داری وجود دارد (۷۰/۵۵= ،p=۰/۰۰۱ خی دو). با توجه به میانگین رتبه‌ها می‌توان گفت که از نظر آزمودنی‌ها بیشترین سهم اشتغال‌زایی غیرمستقیم به شکل دائمی بوده و اشتغال‌زایی غیر مستقیم فصلی و پاره وقت در رتبه‌های بعدی قرار دارند.

جدول ۳- نتایج آزمون فریدمن برای مقایسه اشتغال‌زایی غیرمستقیم دائمی، فصلی و پاره وقت در حوزه‌های فعالیتی صنعت گردشگری ورزشی

متغیرها	میانگین رتبه‌ها	انحراف استاندارد	مقدار خی دو	ارزش P
اشتغال‌زایی غیرمستقیم و دائمی	۲/۲۳	۰/۶۷۸	۷۰/۵۵	۰/۰۰۱
اشتغال‌زایی غیرمستقیم و فصلی	۲/۱۸	۰/۵۵۵		
اشتغال‌زایی غیرمستقیم و پاره وقت	۱/۵۹	۰/۵۶۷		

جدول ۴ نتایج آزمون کروسکال والیس برای مقایسه دیدگاه محققان و کارشناسان در ارتباط با اشتغال‌زایی مستقیم (دائمی، فصلی و پاره وقت) را نشان می‌دهد. با توجه به نتایج به دست آمده، می‌توان گفت؛ بین دیدگاه کارشناسان و محققان، در اشتغال‌زایی مستقیم، به لحاظ آماری اختلافی وجود ندارد (p=۱/۶۴، p_p=۰/۲۰ خی دو ، f=۰/۱۵، p_f=۰/۶۹۲ خی دو، d =۳/۵۶، p_d=۰/۰۵۹ خی دو). اما میانگین رتبه‌ها نشان می‌دهد که، از نظر محققان در حوزه‌های مختلف اشتغال‌زایی مستقیم و دائمی، بیشترین سهم و اشتغال‌زایی مستقیم پاره وقت و بعد فصلی در رتبه‌های بعدی قرار دارند. از نظر کارشناسان در حوزه های مختلف اشتغال زایی مستقیم و فصلی، بیشترین سهم و اشتغال‌زایی مستقیم پاره وقت و بعد دائمی در رتبه‌های بعدی قرار دارند.

جدول ۴- نتایج آزمون کروسکال والیس برای مقایسه دیدگاه محققان و کارشناسان در زمینه اشتغال‌زایی مستقیم در حوزه‌های فعالیتی صنعت گردشگری ورزشی

متغیرها	گروه	میانگین رتبه‌ها	مقدار خی دو	ارزش P
اشتغال‌زایی مستقیم و دائمی	محققان	۱۳۲/۸۳	۳/۶۵	۰/۰۵
	کارشناسان	۱۱۵/۵۷		
اشتغال‌زایی مستقیم و فصلی	محققان	۱۱۹/۳۹	۰/۱۵۷	۰/۶۹
	کارشناسان	۱۲۲/۹۵		
اشتغال‌زایی مستقیم و پاره وقت	محققان	۱۳۲/۹۳	۱/۶۴	۰/۲۰
	کارشناسان	۱۲۰/۱۴		

جدول ۵ نتایج آزمون کروسکال والیس برای مقایسه دیدگاه محققان و کارشناسان در ارتباط با اشتغال‌زایی غیر مستقیم (دائمی، فصلی و پاره وقت) را نشان می‌دهد. با توجه به نتایج به‌دست آمده می‌توان گفت؛ بین دیدگاه کارشناسان و محققان در اشتغال زایی غیرمستقیم و فصلی به لحاظ آماری اختلاف وجود دارد (p_f=۰/۰۱۲ ،f=۶/۳۸۶ خی دو)، اما در ارتباط با اشتغال‌زایی غیر مستقیم دائمی و پاره وقت، به لحاظ آماری اختلافی وجود ندارد (p_p=۰/۱۵۱ ،p=۲/۰۶۳ خی دو) ، (p_d=۰/۲۰ ،d =۱/۶۴۳ خی دو). با توجه به میانگین رتبه‌ها می‌توان گفت؛ از نظر محققان در حوزه‌های مختلف اشتغال‌زایی غیرمستقیم و فصلی، بیشترین سهم و اشتغال‌زایی غیر مستقیم دائمی و بعد پاره وقت در رتبه‌های بعدی قرار دارند. از نظر کارشناسان در حوزه‌های مختلف اشتغال‌زایی مستقیم و دائمی، بیشترین سهم و اشتغال‌زایی مستقیم پاره وقت و فصلی در رتبه‌های بعدی قرار دارند.

جدول ۵- نتایج آزمون کروسکال والیس برای مقایسه دیدگاه محققان و کارشناسان در زمینه اشتغال‌زایی غیرمستقیم در حوزه‌های فعالیتی صنعت گردشگری ورزشی

متغیرها	گروه	میانگین رتبه ها	مقدار خی دو	ارزش P
اشتغال‌زایی غیر مستقیم و دائمی	محققان	۱۳۱/۹۳	۱/۶۴۳	۰/۲۰
	کارشناسان	۱۲۰/۱۴		
اشتغال‌زایی غیر مستقیم و فصلی	محققان	۱۳۷/۱۸	۶/۳۸۶	۰/۰۱
	کارشناسان	۱۱۳/۹۷		
اشتغال‌زایی غیر مستقیم و پاره وقت	محققان	۱۳۳/۱۲	۲/۰۶۳	۰/۱۵
	کارشناسان	۱۱۹/۸۸		

بحث و نتیجه گیری

هدف از تحقیق حاضر مقایسه اشتغال‌زایی مستقیم و غیرمستقیم و گونه‌های آنها در حوزه‌های فعالیتی صنعت گردشگری ورزشی است. پس از بررسی دقیق پیشینه و مبانی نظری حوزه‌های فعالیتی در صنعت گردشگری ورزشی شناسایی و مورد تایید اساتید متخصص قرار گرفت (که این مطلب یکی از دست آوردهای تحقیق حاضر می‌باشد). این حوزه‌ها عبارتند از؛ حمل و نقل، بخش‌های زیر بنایی گردشگری، خدمات عمومی و اجتماعی، کمپ‌ها و اردوگاه‌های ورزشی، ورزشگاه‌ها، استادیوم‌ها و دیگر اماکن ورزشی، برگزاری رویدادها و جشنواره‌ها، بخش رسانه‌ای گردشگری ورزشی، بخش مربوط به صنایع دستی، مکان‌های اقتصادی و تجاری، بخش امور باشگاهی، فروشگاه‌ها و موزه‌های ورزشی باشگاهی، بخش مربوط به هتلداری و رستوران، اماکن توریستی طبیعی و دست ساز و سیستم اجرایی و اداری. نتایج تحقیق نشان دادند که بین سه مولفه اشتغال مستقیم و غیرمستقیم (فصلی، دائمی و پاره وقت) در حوزه‌های فعالیتی گردشگری اختلاف معنی‌داری وجود دارد. همچنین بین دیدگاه کارشناسان و محققان در زمینه اشتغال‌زایی مستقیم و دائمی و غیرمستقیم و فصلی تفاوت وجود دارد و در دیگر اشکال اشتغال‌زایی مستقیم و غیرمستقیم تفاوتی مشاهده نشد. با توجه به میانگین رتبه‌ها می‌توان گفت که از نظر آزمودنی‌ها، بیشترین سهم اشتغال‌زایی مستقیم و غیرمستقیم، به شکل دائمی بوده و اشتغال‌زایی مستقیم فصلی و پاره وقت، در رتبه‌های

بعدی قرار دارند. همچنین بین دیدگاه محققان و کارشناسان در اشتغال‌زایی مستقیم و دائمی و اشتغال‌زایی غیرمستقیم و فصلی، اختلاف وجود داشت و این اختلاف در بقیه موارد، دیده نشد.

به دلیل جدید بودن موضوع تحقیق و عدم وجود تحقیقات مشابه، محقق نتایج تحقیق را با تحقیقاتی که اشتغال‌زایی را در صنعت گردشگری و گردشگری ورزشی به طور کلی مورد بررسی قرار دادند یا به یکی از مولفه‌های اشتغال توجه کردند، مقایسه کرده است. به طور کلی نتایج تحقیق حاضر، حاکی از اشتغال‌زایی مستقیم و غیرمستقیم (دائمی، فصلی و پاره وقت) در حوزه های مختلف صنعت گردشگری ورزشی می‌باشد (البته به شرط اینکه این صنعت توسعه یابد و بخش‌های مختلف آن فعال شوند). این نتایج با یافته‌های میراج (۱۳۸۶)، هنری (۱۳۹۰)، همافر و همکاران (۲۰۱۱)، کسیمیت و داسون (۲۰۰۹) و لوین و بوم (۲۰۰۸) که هر کدام به گونه‌ای، بحث اشتغال‌زایی را در صنعت گردشگری ورزشی، مورد بررسی قرار دادند و همگی موید این مطلب بوده که توسعه صنعت گردشگری ورزشی، منجر به ایجاد فرصت‌های شغلی متعددی در حوزه‌های مختلف شده یا می شود؛ که با توجه به نتایج پیشینه تحقیق حاضر می‌توان اشاره کرد که برگزاری رویدادهای ورزشی بزرگ که نشان از توسعه گردشگری ورزشی در یک کشور است، منجر به ایجاد فرصت‌های شغلی جدید می‌شود. همچنین بخش گردشگری، به ازای هر دلار درآمد حاصله، شغل بیشتری را نسبت به سایر بخش‌ها ایجاد می‌کند و نیاز به اشتغال‌زایی صنعت گردشگری به خصوص در کشورهای توسعه نیافته و در حال توسعه مانند ایران امری واضح است (موسایی، ۱۳۹۰، ص. ۳۸). اشتغال‌زایی مستقیم و غیر مستقیم به شکل دائمی در رتبه اول قرار گرفته و این موضوع با نیاز روانی افراد بیکار که جویای کاری هستند که بتوانند درآمد ثابتی داشته باشند و در مدت زمان مقرر، حقوق و مزایای مشخص داشته باشند، سازگار است؛ چراکه مشاغل فصلی و پاره وقت معمولا مورد نیاز افرادی است که یا چند شغله هستند و یا اینکه در طول سال با توجه به فصل کار، مشاغل گوناگونی را اتخاذ می‌نمایند.

صنعت گردشگری و گردشگری ورزشی به عنوان زیر مجموعه آن، در حال حاضر بزرگترین و پر رونق‌ترین و در عین حال متنوع ترین صنعت جهان محسوب می‌شود و بسیاری از کشورها این صنعت پویا را به عنوان منبع اصلی درآمد، اشتغال‌زایی، رشد بخش خصوصی و توسعه زیرساخت‌ها می‌دانند. امروزه ورزش نیز یکی از صنایع بزرگ و پول‌ساز دنیا محسوب می‌شود که افراد بسیاری در سراسر دنیا در آن اشتغال دارند. بنابراین توسعه صنعت گردشگری ورزشی، اثرات اقتصادی زیادی دارد که یکی از مهمترین آن‌ها که دغدغه اصلی سیاست‌گذاران همه کشورهای در حال توسعه مانند ایران می‌باشد، ایجاد فرصت‌های شغلی متنوع همراه با تخصص و سطح مهارتی از پایین‌ترین تا بالاترین سطح می‌باشد، طوری‌که همه افراد می‌توانند به گونه‌ای در این صنعت مشغول به کار شده و کسب درآمد داشته باشند (هنری، ۱۳۹۰، ص. ۹۷). بنابراین با وجود داشتن قابلیت‌ها و توانمندی‌های کم نظیر ایران در حوزه توسعه گردشگری ورزشی از یک طرف و وجود درصد بالای جمعیت جوان و جویای کار، می‌توان از گردشگری به خصوص گردشگری ورزشی که فعالیتی سازگار با ویژگی‌های اجتماعی و فرهنگی کشور است، به مثابه راهکار اشتغال‌زایی سود جست. ایران می‌تواند با توسعه این صنعت، فعالیت‌های اجتماعی- فرهنگی و اقتصادی را از قبیل میزبانی رقابت‌های بین‌المللی در سطوح مختلف، میزبانی اردوهای ورزشی تیم‌های مطرح دنیا، توسعه اماکن و تاسیسات مرتبط با ورزش‌های تفریحی و ... شرایط ورود گردشگران زیادی را فراهم کند و از این طریق شاخص‌های اقتصادی را ارتقاء دهد و به این ترتیب فرصت‌های شغلی متنوعی را ایجاد نماید. از سوی دیگر فرهنگ ورزش و فعالیت بدنی نیز در کشور نهادینه شده و موجبات سلامت جسمانی و روانی جامعه فراهم می‌گردد. بی شک توسعه‌ی صنعت گردشگری ، به ویژه برای

کشورهای در حال توسعه که با معضلاتی همچون میزان بیکاری بالا، محدودیت منابع ارزی و اقتصاد تک محصولی مواجه هستند، اهمیت دارد. اقتصاد ایران نیز اتکای شدیدی به درآمدهای حاصل از صادرات نفت دارد و متغیرهای کلان آن با پیروی از قیمت جهانی نفت در طول زمان دچار نوسانات شدیدی می‌شود. روند حاکم بر متغیرهایی مانند تولید ناخالص مل ، سرمایه گذاری ناخال ، درآمد سرانه و ... در سه دهه‌ی اخیر اقتصاد ایران، به روشنی نشان دهنده‌ی این موضوع است (وروانی، ۱۳۸۶، ص.۱۹). از این رو، به منظور تنوع بخشیدن به منابع رشد اقتصادی و درآمدهای ارزی و هم‌چنین ایجاد فرصت‌های جدید شغلی در کشور، توسعه‌ی صنعت گردشگری می‌تواند راهگشا باشد، چراکه ایران از نظر جاذبه‌های گردشگری جزء ده کشور اول جهان قرار دارد (قیامی راد، محرم زاده و حسین پور، ۱۳۸۷، ص. ۵۴).

یکی از این بخش‌های مهم و پر اهمیت که قابلیت تبدیل به امر فرابخشی در صنعت گردشگری را دارد ورزش است که از آن به عنوان گردشگری ورزشی نام برده می‌شود (محرم زاده و قیامی راد، ۱۳۸۸، ص.۸۵). ایران کشوری با هویت فرهنگی منحصر به فرد که از لحاظ جاذبه‌های گردشگری در بین ده کشور برتر دنیا قرار دارد، در مقابل وجود تحریم‌های بین‌المللی بر علیه این کشور و تک محصولی بودن اقتصاد آن (به عنوان تهدید و نقطه ضعف)، لزوم و اهمیت توسعه صنعت گردشگری به صورت عام و با توجه به فرهنگ اسلامی حاکم بر جامعه، صنعت گردشگری ورزشی را نشان می‌دهد. پیاده کردن فعالیت‌های مختلف توریسم ورزشی در کشور، نیازمند ایجاد و توسعه بخش سخت افزاری، از قبیل؛ احداث مراکز ورزشی جامع و مجهز به صورت تخصصی می‌باشد. از سوی دیگر توجه به امر تبلیغات رسانه‌ای و آگاهی بخشی داخلی و خارجی نکته بسیار مهم و ضروری است. چراکه در صورت عدم اطلاع رسانی به موقع و معرفی نامناسب، هیچ کدام از برنامه‌های پیش بینی شده به مرحله اجرا در نخواهد آمد. مدیریت قوی و برنامه‌ریزی جامع در همه ابعاد اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و زیرساختی در زمینه توسعه صنعت گردشگری ورزشی، می‌تواند کارساز باشد. بنابراین باید گفت که در راستای رشد جمعیت کشور در چند دهه اخیر لزوم توجه به راهکارهای جدید برای ایجاد اشتغال را نمایان می‌سازد. از مباحث قابل ملاحظه در این رابطه، موضوع فرهنگ اسلامی حاکم بر کشور و رعایت اخلاقیات و اعتقادات اسلامی در ارتباط با توسعه گردشگری می‌باشد. خوشبختانه گردشگری ورزشی علاوه بر مزیت‌های اقتصادی ذکر شده می‌تواند به تقویت همبستگی ملی و هویت ملی کمک کرده و موجبات توسعه فرهنگ ناب اسلامی را در دیگر کشورها فراهم آورد. بنابراین همانند کشورهای پیشرو در صنعت گردشگری ورزشی، کشور ایران نیز می‌تواند با توسعه صنعت گردشگری ورزشی، به جایگاه واقعی خود در سطح بین‌المللی دست یابد. لذا برنامه‌ریزی راهبردی توسعه صنعت گردشگری ورزشی کشور و اجرای آن ضروری به نظر می‌رسد، چراکه با توجه به این مهم ایران می‌تواند از اقتصاد تک محصولی نجات یافته، منابع و ذخایر خود را حفظ نموده، رشد همه جانبه زیرساخت‌ها را کسب نماید و در پی آن معضل مهم بیکاری کشور را حل کند.

Reference

1. Canadian Sport Tourism Alliance. Fifa U -20 world cup Canada. 2007. (Economic impact assessment).
2. Dubreuil. M.2009. Human resource module to Canadian TSA: Role as information source and as instrument for training adjustment. 5th UNWTO International Conference on tourism statistical. Pp: 24.
3. Everett, S. 2012. Economic impact of London 2012 Olympic Games. Windermere and Bowness Chamber of Trade. pp: 5.
4. Fallahi A, Hasani A, Karroubi M. 2012. Investigation of natural attractions effective on the development of sports tourism in Kurdistan province. Sports management studies. 5 (17):159-174. (Persian)

5. Homafar F, Honari. H, Heidary. A, Heidary. T&Emami A .2011. The role of sport tourism in employment, income and economic development**.** Journal of Hospitality Management and Tourism.2(3), pp: 34-37.
6. Honary H. 2011. The role of sports tourism in employment and income generation from the point of view of tourists, managers and beneficiaries. Physiology and management researches in sports. 8(1):95-113. (Persian)
7. Kasimati E, Dawson .2009. Assessing the impact of 2004 olympic Games on the Greek economy: A small macro econometric model. Econ. Model, 26(1): 139-146.
8. Kozak, M. 2005. Comparative analysis of tourist motivations by nationally and destination". Tourism Management, Volume 23(1), p 222-232.
9. Leonie L, and Baum T. 2008. Fun in the family: Tourism and the Commonwealth Games. International Journal of tourism research, 10(2):497–509.
10. Miraj F. 2016. The effect of tourism attractions in Semnan province on employment dynamics. Applied research of geographical sciences (geographical sciences). 7(10), pp. 39-58. (Persian)
11. Moharramzadeh M, Qiami Rad, A. 2009. Sports tourism in Iran. First edition. Tabriz: Publications of Cultural Heritage and Tourism Organization. P. 85. (Persian)
12. Mousai M. 2011. Basics of tourism economy. First edition, Tehran: Mehkame Publishing House. pp. 38-45. (Persian)
13. Pandi. R N. Estimation of tourism employment Throudg tourism satellite account Indian experience. 5th UNWTO International Conference on tourism statistical.2009. pp: 19.
14. Qiami Rada A, Moharramzadeh M and Hosseinpour B. 2017. The relationship between the views of sports managers and tourism managers of the country and factors of sports tourism in Iran. Olympic Quarterly. 16 (2 series 42):51-61. (Persian)
15. Shaban Ali Qomi H, Asadi A, Choubchian, Sh. 2016. Familiarity with self-employment methods. Tehran: Payam Noor University Press. P. 124. (Persian)
16. Swarbrook J. 1999. Sustainable tourism management. CABI publishing. P. 134.
17. Tarahomi F, Esfandiari A. 2019. Ranking of production and employment potentials of Iran's economic sectors. Economic Research Journal. 10(3): 267-282. (Persian)
18. Tavallai S. 2016. An overview of the tourism industry. First edition, Tehran: Tarbiat Moalem University Publications, pp. 45-51. (Persian)
19. Tayebi K, Babaki R. 2018. Investigating the causal relationship between tourism and economic growth. Knowledge and development magazine. 15(24):19-36. (Persian)
20. Verwani, M. 2006. Sports and tourism. Iran newspaper, (3710), August 21, p. 19. (Persian)
21. Zahedi Sh. 2019. Investigating the positive and negative effects of tourism development with a systemic approach. Gathering of strategies and approaches of cultural organization in tourism and employment. Tehran. P. 38. (Persian)
22. Zargham H. 1998. Ways to develop tourism in the Islamic Republic. Collection of articles of the first tourism conference of the Islamic Republic of Kish. P. 74. (Persian)
23. Zeytonli A, Honary H, Farahani A. 2011. Identifying the sports abilities of Golestan province. Researches of sports management and movement sciences. 1(1):71-83. (Persian)